

Jaarverslag 2014 Dierexperimentencommissie TNO

Datum	23 maart 2015
Aantal pagina's	26 (incl. bijlagen)
Aantal bijlagen	3

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst.

Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

© 2015 TNO

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Beoordelingsprocedure	4
3	Samenstelling van de commissie	5
3.1	Samenstelling van het Petit Comité.....	5
4	Aantal vergaderingen	6
5	Overzicht van onderzoeksplannen waarover advies is uitgebracht	7
6	Signalering, reflectie en evaluatie.....	8
6.1	Anticiperend op de herziende Wet op de dierproeven	8
6.2	De transleerbaarheid van diermodellen naar de humane situatie.....	8
	Bijlage(n)	
	A Gedetailleerd overzicht van DEC aanvragen welke in het verslagjaar zijn beoordeeld door DEC TNO	
	B Betekenis van codes voor het doel van de proef zoals beschreven in het VWA registratiehandboek 2010	
	C Betekenis van codes voor vragen en voorwaarden	

1 Inleiding

De Dierexperimentencommissie van TNO (DEC TNO) heeft in 2014 de onderzoeksplannen van TNO en TNO Triskelion B.V. (TRIS) getoetst, waarbij sprake is van het gebruik van proefdieren. De DEC TNO heeft in deze periode advies uitgebracht aan twee vergunninghouders, nl. TNO en TRIS. Het secretariaat van de DEC TNO is operationeel ingebed bij TNO Earth, Life and Social Sciences (ELSS).

De DEC TNO is in de zin van de Wet op de dierproeven ex Art 18a, tweede lid erkend op 5 maart 1999 (Kenmerk: GZB/VVB 991061).

2 Beoordelingsprocedure

De DEC TNO vergadert in de regel één keer per maand. De reguliere aanvragen worden plenair behandeld en waar mogelijk wordt vervolgens advies uitgebracht. Indien de DEC TNO aanvullende vragen heeft, worden de reacties afhankelijk van de aard van de vraag, hetzij plenair, hetzij via het Petit Comité dan wel via de proefdierdeskundige of de secretaris afgehandeld, waarna advies aan de vergunninghouder wordt uitgebracht.

De DEC TNO kent ook een spoedprocedure, die in de regel eenmaal per maand tussen de vergaderingen in wordt gehouden. Spoedaanvragen worden schriftelijk afgehandeld door de gehele DEC TNO. De beoordeling van de spoedaanvragen gebeurt via email, zodanig dat alle DEC leden inzage hebben in de commentaren van de andere DEC leden. Indien één of meerdere DEC leden van mening is dat de spoedaanvraag een uitgebreidere discussie nodig heeft, wordt deze aanvraag behandeld tijdens de eerst volgende plenaire vergadering.

Verder kent de DEC TNO een zogenaamde verkorte procedure. Voor onderzoek dat volgens (inter)nationaal vastgestelde richtlijnen (o.a. OECD, FDA) moet worden uitgevoerd, of anderszins volgens een vooraf vastgesteld stramien verloopt, kunnen onderzoekers een koepelaanvraag indienen. Deze koepelaanvragen worden plenair behandeld door de DEC TNO. Na positief advies, kunnen onderzoekers verder onderzoek via een verkorte aanvraag (speciaal ontwikkeld formulier voor gelijksoortig onderzoek) indienen. Deze verkorte aanvragen worden door het Petit Comité (zie 3.1) beoordeeld, en door het DEC secretariaat afgehandeld. Anticiperend op wat bekend is van de herziende Wet op de dierproeven zijn dit jaar koepels opgesteld voor meer onderzoek gedreven projecten. Deze koepels zijn voorzien van een zogenaamde checklist en de onderliggende verkorte aanvragen zijn beoordeeld door de voltallige DEC. In de toekomst kunnen deze koepels en checklists gebruikt worden door de Instantie van Dierenwelzijn (IvD) voor de beoordeling van de aanvragen binnen een project.

Ten slotte is het bij de DEC TNO mogelijk om een amendement in te dienen op een goedgekeurde DEC aanvraag. In dergelijke gevallen bepaalt de proefdierdeskundige of het amendement binnen het door de DEC gegeven mandaat valt, dan wel dat het Petit Comité of de voltallige DEC hierover dient te oordelen.

De proefdierdeskundige is door de DEC gemandateerd om amendementen af te handelen waarbij het totale ongerief van de betrokken dieren zoals ingeschaald volgens de wettelijke ongeriefsclassificering gelijk blijft of afneemt, en/of voor de toevoeging van maximaal 10% extra dieren, met een absoluut maximum van tien dieren. De onderzoeker kan geen rechten ontlenen aan dit mandaat, de proefdierdeskundige behoudt zich het recht voor om een amendement voor te leggen aan het Petit Comité dan wel de voltallige DEC.

De voltallige DEC krijgt in de eerstvolgende plenaire vergadering inzage in de door de proefdierdeskundige en het Petit Comité behandelde aanvragen en amendementen.

3 Samenstelling van de commissie

In Tabel 1 is de samenstelling van DEC TNO in het verslagjaar beschreven. De proefdierdeskundige trad op als adviseur voor de DEC. De secretarisfunctie werd vervuld door een ambtelijke secretaris.

De DEC TNO heeft naast de wettelijk geformuleerde deskundigheden, de deskundigheden toxicologisch onderzoek en risico-evaluatie, en statistiek specifiek benoemd omdat deze deskundigheden van belang zijn bij de beoordeling van het soort aanvragen dat aan DEC TNO wordt voorgelegd.

Tabel 1: Samenstelling DEC TNO.

Deskundigheden van de DEC leden				
Lid	Wettelijke deskundigheden	Specifieke deskundigheden	Arbeids-verhouding	Betrokken bij dierproeven
1	Alternatieven	Risico evaluatie	nee	nee
2	Alternatieven; Bescherming van dieren		nee	nee
3	Ethische toetsing		nee	nee
4	Dierproeven; Bescherming van dieren		nee	nee
5	Dierproeven; Bescherming van dieren		ja	ja
6	Dierproeven; Alternatieven		ja	ja
7	Dierproeven	Statistiek	nee	ja

3.1 Samenstelling van het Petit Comité

In het Petit Comité hadden twee DEC leden zitting, in de regel de voorzitter en de vicevoorzitter. Deze werden in voorkomende gevallen vervangen door, dan wel aangevuld met DEC leden met een specifieke expertise. De proefdierdeskundige trad op als adviseur. Het Petit Comité is door de DEC gemandateerd om verkorte aanvragen, die volgens de internationale wetgeving vereist zijn, af te handelen.

4 Aantal vergaderingen

In 2014 vergaderde de DEC TNO 11 keer plenair. Dit jaar werd meer gebruik gemaakt van verkorte aanvragen die onder onderzoek gedreven koepels vielen, waardoor er nauwelijks gebruik is gemaakt van de spoedronde. Tussentijds heeft 69 keer overleg plaatsgevonden tussen de leden van het Petit Comité en heeft 110 keer overleg plaatsgevonden door de DEC. Dit betrof het beoordelen van amendementen, verkorte aanvragen, en antwoorden op vragen. (Zie Tabel 2 in hoofdstuk 5).

5 Overzicht van onderzoeksplannen waarover advies is uitgebracht

In dit jaarverslag is een samenvatting opgenomen van reguliere/spoed aanvragen, koepel aanvragen en verkorte aanvragen. Dit betreft een weergave van alle getoetste onderzoeksplannen, de gevolgde procedure, de resultaten van de toetsing door de DEC TNO en het toepassingsgebied van de onderzoeksplannen (Tabel 2). Gedetailleerde informatie betreffende de beoordeling van DEC aanvragen is terug te vinden in Bijlage A t/m C.

De in 2013 nog openstaande DEC aanvragen zijn in dit verslag jaar van een positief advies voorzien.

Bij 59% van alle onderzoekplannen heeft de DEC TNO eerst aanvullende vragen aan de onderzoekers gesteld en werden de aanvragen aangehouden in afwachting van het beantwoorden van de vragen. Voor de reguliere aanvragen en koepels betrof dit 48% van de aanvragen en voor de verkorte aanvragen was dit 65%. Na het beantwoorden van deze vragen en het beoordelen daarvan hetzij door de gehele DEC, hetzij door het Petit Comité, dan wel door de proefdierdeskundige, is de DEC TNO tot advisering overgegaan. Vragen in de categorie 'editorials' werden door de secretaris afgehandeld. Bij complexe vragen en ook bij uitgebreide onderzoeksprogramma's is twee keer aan onderzoekers gevraagd om in de vergadering nadere uitleg en onderbouwing te komen geven van de nut, noodzaak en opzet van het onderzoek. Dit heeft tot substantiele wijziging van de aanvraag geleid. Een negatief advies is zeer uitzonderlijk, daar niet acceptabele aanvragen soms naar aanleiding van de vraagbrief teruggetrokken werden.

Zo nodig werd de onderzoeker om een tussentijdse rapportage gevraagd, onder meer ter ondersteuning van de advisering over de volgende fase(n) binnen hetzelfde onderzoeksplan.

De DEC TNO heeft in een aantal gevallen aan de onderzoekers gevraagd om een rapportage van de afgeronde studie te verzorgen om zodoende de opgedane ervaring mee te kunnen nemen in vervolg adviezen.

Tabel 2 Samenvatting van de verschillende soorten DEC aanvragen en de afhandeling.

Soort aanvraag	Aantal	Vragen/ Opm.	Positief advies	Aanvraag niet uitgevoerd	Advies nog niet afgerond *	Voorwaarden / rapportage
Regulier	3	2	3			
Spoed	1	1	1			
Koepel	59	27	59			8
Verkorte aanvraag	139	90	133	3	6	

**In dit verslagjaar*

6 Signalering, reflectie en evaluatie

6.1 Anticiperend op de herziende Wet op de dierproeven

In het afgelopen jaar heeft de DEC TNO zich net als in verslagjaar 2013 in het bijzonder beziggehouden met de vraag: hoe te anticiperen op de veranderende situatie van de wijziging van de Wet op de dierproeven (Wod) als gevolg van de implementatie van de Europese richtlijn 2010/63/EU. Naast het reguliere DEC werk waren in het verslagjaar 2014 een aantal DEC-leden actief in de landelijke implementatie van de herziende Wod. Naast de door het ondersteunend bureau van de Centrale Commissie Dierproeven (CCD) georganiseerde bijeenkomsten, waren DEC-leden ook aanwezig bij trainingen voor het toetsen van projectaanvragen georganiseerd door de Nederlandse Vereniging voor Proefdierkunde (NVP) en de Nederlandse Vereniging van Dier Experimenten Commissies (NVDEC). In het gehele proces heeft de voorzitter van de DEC samen met de proefdierdeskundige de vergunninghouders op de hoogte gehouden van de veranderingen in deze wetgeving. De DEC heeft ook via de proefdierdeskundige actief gecommuniceerd met onderzoekers en op die manier de voorbereiding uitgerold naar de onderzoekers. Daarnaast heeft de proefdierdeskundige informatiebijeenkomsten georganiseerd voor onderzoekers en DEC-leden. Dit heeft erin geresulteerd dat onderzoekers en DEC-leden voorbereid waren op de veranderingen van de wet aan het eind van 2014. Het ingaan van de herziende Wod (18 december 2014) heeft daarom niet tot directe problemen geleid bij onderzoekers van TNO en TNO Triskelion BV.

Om de voorbereiding op de herziende Wod te optimaliseren heeft de DEC de onderzoekers gevraagd om van alle koepelaanvragen niet-technische samenvattingen (NTSsen) te schrijven. Het doel hiervan was enerzijds de onderzoekers te trainen met het in begrijpelijke taal verwoorden van de projectplannen, en anderzijds de DEC-leden te trainen deze NTSsen op waarde te schatten. De DEC heeft hierbij ook de hulp ingeroepen van niet bij dierproeven betrokken leken, zoals kennissen en familieleden. Opvallend was, dat NTSsen, die door de DEC als helder en compleet werden beoordeeld, door niet-betrokkenen toch vaak als niet-begrijpelijk werden beoordeeld, onafhankelijk van opleidingsniveau. NTSsen, die daarentegen door de DEC werden beoordeeld als te weinig zeggend, of te algemeen, werden juist als helder en begrijpelijk beoordeeld door niet-betrokkenen. DEC TNO concludeert hieruit dat het derhalve een zeer goede schrijfvaardigheid vergt om onderzoek in voor leken begrijpelijke taal te beschrijven, en tegelijkertijd het unieke karakter van het projectvoorstel te duiden. Het verplicht beantwoorden van vragen conform het formulier NTS binnen de door de CCD geschetste kaders hiervoor is in dit kader een nieuwe uitdaging.

6.2 De transleerbaarheid van diermodellen naar de humane situatie

De DEC heeft gediscussieerd over de transleerbaarheid van diermodellen die gebruikt worden om behandelingen bij de mens te ontwikkelen. Uit de literatuur blijkt dat diverse veelbelovende behandelingen die in diermodellen worden gevonden in de kliniek niet of onvoldoende werkzaam zijn. Hiervoor zijn een aantal mogelijke verklaringen en één daarvan is dat de gebruikte diermodellen te weinig overeenkomsten zouden kunnen hebben met de menselijke patiënt. Tenslotte is de

menselijke populatie heel heterogeen (man/vrouw/genetica/leeftijd/conditie etc.) en een diermodel vaak gebaseerd op één soort, één inteeltstam en één geslacht. De vraag is dan ook hoe deze kloof tussen gestandaardiseerd proefdier model en heterogene patiënt verkleind kan worden. Een mogelijke verbetering zou kunnen bestaan uit het werken met materiaal van de patiënt in het proefdiermodel. Zo heeft de DEC een koepelaanvraag beoordeeld waarin een model wordt beschreven voor een huidziekte waarbij de zieke huid van de patiënt wordt getransplanteerd op het proefdier, waarna behandelingen kunnen worden uitgetoet. De afgelopen jaren is dit diermodel verder geoptimaliseerd door de ziekteontwikkeling in het stukje huid te stimuleren met bloedcellen, afkomstig van dezelfde menselijke patiënt. Naast het voordeel dat succesvolle behandelingen rechtstreeks transleerbaar zijn naar de mens, heeft dit model als voordeel dat alleen het getransplanteerde stukje huid ziek is, en de ziekte zich niet verder verspreid over het proefdier. Alhoewel een dergelijke aanpak niet voor alle humane ziekten haalbaar is, is dit een mooi voorbeeld van onderzoek waarbij transleerbaarheid van resultaten naar de mens. Andere verbeteringen zouden kunnen zijn om met meerdere, goed gedefinieerde inteeltstammen te werken. Hoewel de DEC zich hierbij wel realiseert dat dit kan leiden tot meer dierproeven. In dat kader onderschrijft de DEC het belang van verdere ontwikkeling van en aandacht voor *in vitro* modellen, zodat alleen een gerichte dierstudie in zeer beperkte gevallen als bevestiging uitgevoerd hoeft te worden. Hoewel wenselijk, blijft het voor de DEC, vanwege veel onzekerheden, lastig om de waarde van diermodellen mee te wegen in de ethische afweging. De DEC heeft gemerkt dat dierstudies waarbij parallelle experimentele behandelingen in de mens al gestart kunnen worden, bijvoorbeeld in geval van voedingsinterventies, dit een grote meerwaarde en sturing/wisselwerking kan geven tussen de humane situatie en het onderzoek in proefdieren.

A Gedetailleerd overzicht van DEC aanvragen welke in het verslagjaar zijn beoordeeld door DEC TNO

DEC	soort	doel ¹	eerste reactie	vragen ²	afhandeling	Advies
3536	verkort	1	vraagmail	14	voltallige DEC	positief advies
3537	verkort	1	vraagmail	14	voltallige DEC	positief advies
3538	verkort	1	vraagmail	14	voltallige DEC	positief advies
3539	verkort	3	vraagmail	8; 14	Petit Comité	positief advies
3540	koepel		vraagbrief	39; 40	proefdierdeskundige	positief advies
3541	verkort	31	vraagmail	14;	voltallige DEC	positief advies
3542	verkort	33	vraagmail	38	voltallige DEC	positief advies
3543	verkort	1	direct positief advies	nvt	Petit Comité	positief advies
3544	koepel		direct positief advies	nvt		positief advies
3545	verkort	3	vraagmail	15	voltallige DEC	positief advies
3546	verkort	3	direct positief advies	39	voltallige DEC	positief advies

¹ De betekenis van de doelcodes is weergegeven in Bijlage B en betreffende de doelcodes van het registratieboek 2013

² De betekenis van de codes voor vragen en voorwaarden is weergegeven in Bijlage C

3547	verkort	16	direct positief advies	nvt	Petit Comité	positief advies
3548	verkort	16	direct positief advies	nvt	Petit Comité	positief advies
3549	koepel		direct positief advies	40		positief advies
3550	verkort	3	vraagmail	24	voltallige DEC	positief advies
3551	verkort	15	direct positief advies	nvt	Petit Comité	positief advies
3552	verkort	3	vraagmail	7; 14; 15;	voltallige DEC	positief advies
3553	verkort	31 en 33	vraagmail	24	voltallige DEC	positief advies
3554	koepel		direct positief advies	40	afhandeling secretaris	positief advies
3555	koepel		direct positief advies	39; 40	afhandeling secretaris	positief advies
3556	verkort	3	vraagmail	4; 14; 15; 39	voltallige DEC	positief advies
3557	verkort	3	vraagmail	14;	voltallige DEC	positief advies
3558	verkort	1	vraagmail	15		teruggetrokken
3559	koepel		direct positief advies	40		positief advies
3560	verkort	14	vraagmail	8; 37	voltallige DEC	positief advies
3561	verkort	3	direct positief advies	39	voltallige DEC	positief advies

3562	verkort	3	vraagmail	8; 14	voltallige DEC		positief advies
3563	verkort	3	vraagmail	24	Petit Comité		positief advies
3564	verkort	3	vraagmail	7; 33; 39	voltallige DEC		positief advies
3565	verkort	1	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3566	verkort	3	vraagmail	7	voltallige DEC		positief advies
3567	verkort	16	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3568	verkort	1	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3569	verkort	15	vraagmail	14	Petit Comité		positief advies
3570	verkort	37	vraagmail	15	voltallige DEC		positief advies
3571	verkort	3	vraagmail	14	voltallige DEC		positief advies
3572	koepel		afhandeling secretaris	39; 40		met voorwaarden	positief advies
3573	koepel		vraagbrief	9; 14; 15; 24; 38; 39; 40	voltallige DEC		positief advies
3574	verkort	15	vraagmail	7	Petit Comité		positief advies
3575	verkort	15	vraagmail	7	Petit Comité		positief advies
3576	verkort	3	vraagmail	14	voltallige DEC		positief advies
3577	verkort	15	direct positief advies		Petit Comité		positief advies

3578	verkort	3	vraagmail	7; 39	voltallige DEC	positief advies
3579		3	direct positief advies	geen		positief advies
3580	verkort	1	vraagmail	14	voltallige DEC	positief advies
3581	verkort	1	vraagmail	14	voltallige DEC	positief advies
3582	verkort	29	direct positief advies	nvt	Petit Comité	positief advies
3583	verkort	1	vraagmail	14	voltallige DEC	positief advies
3584	verkort	3	vraagmail	14; 15; 30; 39	voltallige DEC	positief advies
3585	verkort	3	vraagmail	15; 30; 39	voltallige DEC	positief advies
3586	verkort	15	afhandeling secretaris	39	Petit Comité	positief advies
3587	verkort	3	vraagmail	7; 14; 39	voltallige DEC	positief advies
3588	koepel		direct positief advies	39	voltallige DEC	positief advies
3589	koepel		direct positief advies	39		positief advies
3590	koepel		direct positief advies	39		positief advies
3591	verkort	3	direct positief advies	nvt	voltallige DEC	positief advies
3592	verkort	16	vraagmail	14	Petit Comité	positief advies

3593	verkort	1	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3594	verkort	31	vraagmail	24	voltallige DEC		positief advies
3595	verkort	3	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3596	verkort	16	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3597	verkort	3	vraagmail	8; 24; 39;	voltallige DEC		positief advies
3598	verkort	1	vraagmail	7; 14	voltallige DEC		positief advies
3599	verkort	33	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3600	verkort	3	vraagmail	14; 24; 27	voltallige DEC		positief advies
3601	verkort	3	vraagmail	14; 39	voltallige DEC		positief advies
3602	verkort	15	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3603	koepel		vraagbrief	39; 40	proefdierdeskundige	met voorwaarden	positief advies
3604	verkort	15	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3605	spoed	26	vraagbrief	3; 14; 15; 24; 33; 37; 39	Petit Comité		positief advies
3606	verkort	3	vraagmail	14; 24; 27	voltallige DEC		positief advies
3607	verkort	3	vraagmail	14; 24;	voltallige DEC		positief advies

3608	verkort	15	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3609	verkort	16	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3610	verkort	1	vraagmail	38	voltallige DEC		positief advies
3611	verkort	1	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3612	verkort	15	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3613	verkort	3	direct positief advies	39	voltallige DEC		positief advies
3614	verkort	3	vraagmail	11; 27; 39	voltallige DEC		positief advies
3615	verkort	3	vraagmail	14;	voltallige DEC		positief advies
3616	verkort	33	vraagmail	14; 15; 39	voltallige DEC		positief advies
3617	verkort	1	vraagmail	14; 39	voltallige DEC		positief advies
3618	verkort	1	afhandeling secretaris	39	voltallige DEC		positief advies
3619	verkort	1	vraagmail	14; 39	voltallige DEC		positief advies
3620	verkort	16	direct positief advies	39	Petit Comité		positief advies
3621	koepel		vraagbrief	17; 33; 38; 39; 40	proefdierdeskundige	met voorwaarden	positief advies
3622	verkort	3	vraagmail	24	Petit Comité		positief advies

3623	verkort	1	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3624	koepel		vraagbrief	7; 11; 15; 24; 27; 39; 40	voltallige DEC	met voorwaarden	positief advies
3625	verkort	3	vraagmail	14; 37	voltallige DEC		positief advies
3626	verkort	3	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3627	verkort	15	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3628	verkort	16	vraagmail	39	Petit Comité		positief advies
3629	koepel		afhandeling secretaris	37; 39; 40		met voorwaarden	positief advies
3630	verkort	3	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3631	verkort	15	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3632	verkort	16	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3633	verkort	16	vraagmail	14	Petit Comité		positief advies
3634	verkort	16	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3635	verkort	16	vraagmail	14	Petit Comité		positief advies
3636	verkort	16	vraagmail	14	Petit Comité		positief advies
3637	verkort	16	vraagmail	30	Petit Comité		positief advies

3638	verkort	16	vraagmail	14; 24	voltallige DEC		positief advies
3639	verkort	16	vraagmail	38	Petit Comité		positief advies
3640	verkort	37	vraagmail	14; 15; 24;	voltallige DEC		positief advies
3641	verkort	1	vraagmail	7; 14; 18; 24;	voltallige DEC		positief advies
3642	verkort	1	vraagmail	14; 24	voltallige DEC		positief advies
3643	verkort	16	vraagmail	2; 15; 39	Petit Comité		positief advies
3644	verkort	3	vraagmail	14; 39	voltallige DEC		positief advies
3645	verkort	3	vraagmail	11; 14; 24; 27; 39;	voltallige DEC		positief advies
3646	verkort	3	vraagmail	14; 24; 33	voltallige DEC		positief advies
3647	koepel		vraagbrief	39; 40	proefdierdeskundige	met voorwaarden	positief advies
3648	verkort	3	vraagmail	14; 39	voltallige DEC		positief advies niet uitgevoerd
3649	verkort	3	vraagmail	14; 24; 39	voltallige DEC		positief advies
3650	verkort	3	vraagmail	24	Petit Comité		positief advies niet uitgevoerd
3651	verkort	7	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3652	verkort	1	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3653	verkort	16	vraagmail	7; 15; 39	voltallige DEC		positief advies

3654	verkort	1	vraagmail	11	voltallige DEC	go/ no go	positief advies
3655	verkort	3	vraagmail	14; 39	voltallige DEC		positief advies
3656	verkort	33	vraagmail	7; 14; 39	voltallige DEC		positief advies
3657	verkort	5	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3658	koepel		vraagbrief	24	proefdierdeskundige		positief advies
3659	koepel		afhandeling secretaris	39			positief advies
3660	koepel		vraagbrief	39; 40	Petit Comité		positief advies
3661	verkort	3	vraagmail	8; 14; 15; 24; 39	voltallige DEC		positief advies
3662	koepel		vraagbrief	39	proefdierdeskundige		positief advies
3663	verkort	3	vraagmail	14; 24; 33	voltallige DEC		positief advies
3664	koepel		afhandeling secretaris	39			positief advies
3665	koepel		vraagbrief	14; 15; 18; 39	proefdierdeskundige		positief advies
3666	verkort	1	vraagmail	14; 39	voltallige DEC		positief advies
3667	koepel		direct positief advies	nvt			positief advies
3668	koepel		vraagbrief	14; 15; 24; 27; 39	proefdierdeskundige		positief advies
3669	verkort	3	vraagmail	27	voltallige DEC		positief advies

3670	koepel		vraagbrief	14; 15; 16; 39	proefdierdeskundige		positief advies
3671	koepel		vraagbrief	9; 15; 27; 39	proefdierdeskundige		positief advies
3672	koepel		direct positief advies	nvt			positief advies
3673	verkort	1	direct positief advies	nvt	voltallige DEC		positief advies
3674	koepel		vraagbrief	26; 27; 39	proefdierdeskundige		positief advies
3675	koepel		vraagbrief	39	proefdierdeskundige		positief advies
3676	koepel		direct positief advies	nvt			positief advies
3677	koepel		direct positief advies	nvt			positief advies
3678	koepel		direct positief advies	nvt			positief advies
3679	verkort	15	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3680	koepel		direct positief advies	nvt			positief advies
3681	koepel		direct positief advies	nvt			positief advies
3682	koepel		vraagbrief	7; 8; 33; 39; 40	Petit Comité	met voorwaarden	positief advies
3683	koepel		vraagbrief	7; 8; 39; 40	Petit Comité	met voorwaarden	positief advies
3684	koepel		direct positief advies	39			positief advies

		advies			
3685	koepel	direct positief advies	39		positief advies
3686	koepel	vraagbrief	24; 39	voltallige DEC	positief advies
3687	koepel	direct positief advies	39		positief advies
3688	koepel	afhandeling secretaris	39		positief advies
3689	koepel	vraagbrief	8; 39	Petit Comité	positief advies
3690	koepel	direct positief advies	39		positief advies
3691	koepel	direct positief advies	39		positief advies
3692	koepel	direct positief advies	39		positief advies
3693	koepel	vraagbrief	24; 27; 39	proefdierdeskundige	positief advies
3694	koepel	vraagbrief	7; 14	voltallige DEC	positief advies
3695	koepel	direct positief advies	39		positief advies
3696	koepel	direct positief advies	39		positief advies
3697	koepel	direct positief advies	39		positief advies
3698	koepel	direct positief advies	39		positief advies

3699	koepel		vraagbrief	17; 39	proefdierdeskundige	positief advies
3700	koepel		vraagbrief	8; 14; 15; 18; 27; 39	voltallige DEC	positief advies
3701	verkort	3	vraagmail	14; 28;	voltallige DEC	positief advies
3702	koepel		afhandeling secretaris	11; 39		positief advies
3703	koepel		afhandeling secretaris	39		positief advies
3704	koepel		vraagbrief	39	proefdierdeskundige	positief advies
3705	koepel		vraagbrief	24; 39	voltallige DEC	positief advies
3706		37	vraagbrief	7; 14	voltallige DEC	positief advies
3707	verkort	1	direct positief advies	39	voltallige DEC	positief advies
3708	verkort	1	direct positief advies	39	voltallige DEC	positief advies
3709	verkort	1	vraagmail	39	voltallige DEC	positief advies
3710	verkort	1	vraagmail	8; 14	voltallige DEC	positief advies
3711	verkort	1	vraagmail	8; 24	voltallige DEC	positief advies
3712	verkort	3	vraagmail	11; 14	voltallige DEC	positief advies
3713	verkort	3	direct positief advies	nvt	Petit Comité	positief advies
3714	verkort	15	vraagmail	14; 17; 39	Petit Comité	positief advies

3715	verkort	3	vraagmail	7; 14	voltallige DEC		positief advies
3716	verkort	3	vraagmail	7; 14; 24;	voltallige DEC	go/ no go	positief advies
3717	verkort	3	vraagmail	15	Petit Comité		positief advies
3718	verkort	3	vraagmail	14; 39	voltallige DEC		positief advies
3719	koepel		vraagbrief	8; 39	voltallige DEC		positief advies
3720		14	vraagbrief	14; 24; 39	proefdierdeskundige		positief advies
3721	koepel		vraagbrief	8; 14; 15; 39	Petit Comité		positief advies
3722	verkort	30	vraagmail	14; 24; 39	voltallige DEC		positief advies
3723	verkort	15	direct positief advies	39	Petit Comité		positief advies
3724	verkort	15	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3725	verkort	3	vraagmail	7	voltallige DEC		positief advies
3726	verkort	20	direct positief advies	nvt	Petit Comité		positief advies
3727	verkort	33	vraagmail	7	voltallige DEC		positief advies
3728	verkort	29	direct positief advies	nvt	proefdierdeskundige		positief advies
3729	verkort	1	vraagmail	8; 19	voltallige DEC		positief advies

3730	verkort	5	direct positief advies	nvt	voltallige DEC	positief advies
3731	verkort	3	vraagmail	8	voltallige DEC	loopt
3732	verkort	1	vraagmail	8	voltallige DEC	loopt
3733	verkort	33	vraagmail	15	voltallige DEC	loopt
3734	verkort	15	afhandeling secretaris	39	Petit Comité	loopt
3735	verkort	3	vraagmail	39	Petit Comité	loopt
3736	verkort	16	direct positief advies	nvt	Petit Comité	positief advies
3737	verkort	3	direct positief advies	nvt	Petit Comité	loopt

B Betekenis van codes voor het doel van de proef zoals beschreven in het VWA registratiehandboek 2010

Onderzoek t.b.v. de toepassing in de mens met betrekking tot:

1	de ontwikkeling van immuunsera, vaccins, of andere biologische producten
2	productie, controle of ijking van immuunsera, vaccins of andere biologische producten
3	de ontwikkeling van geneesmiddelen
4	de productie, controle of ijking van geneesmiddelen
5	de ontwikkeling van medische hulpmiddelen of toepassingen
6	de productie, controle of ijking van medische hulpmiddelen of toepassingen
7	andere ijkingen

Onderzoek t.b.v. de toepassing in het dier met betrekking tot:

8	de ontwikkeling van immuunsera, vaccins, of andere biologische producten
9	productie, controle of ijking van immuunsera, vaccins of andere biologische producten
10	de ontwikkeling van geneesmiddelen
11	de productie, controle of ijking van geneesmiddelen
12	de ontwikkeling van veterinaire hulpmiddelen of toepassingen
13	de productie, controle of ijking van veterinaire hulpmiddelen of toepassingen
14	andere ijkingen

Onderzoek naar **schadelijkheid** van stoffen met betrekking tot:

15	stoffen bestemd voor gebruik in de agrarische sector
16	stoffen bestemd voor gebruik in de industrie
17	stoffen bestemd voor gebruik in het huishouden
18	stoffen bestemd voor gebruik als cosmeticum of toiletartikel
19	stoffen bestemd voor gebruik als toevoegingen in voedingsmiddelen voor menselijke consumptie

- 20 stoffen bestemd voor gebruik als toevoegingen in voedingsmiddelen voor dierlijke consumptie
- 21 stoffen die voorkomen in tabak of rookwaren
- 22 stoffen, die schadelijk (kunnen) zijn voor het milieu (anders dan hierboven bedoeld)
- 23 andere stoffen dan hierboven bedoeld (s.v.p. toelichten)

Het herkennen of opsporen (anders dan in de uitoefening van de diergeneeskunde op het betrokken dier) van:

- 24 ziekten bij de mens
- 25 andere lichamelijke kenmerken bij de mens (bijv. zwangerschap)
- 26 ziekten bij het dier
- 27 andere lichamelijke kenmerken bij het dier
- 28 ziekten of kenmerken bij planten

Training

- 29 Het verschaffen of ontwikkelen van kennis van het menselijke of dierlijke lichaam of van handvaardigheid in het verrichten van ingrepen daarop

Een antwoord te verkrijgen op een wetenschappelijke vraag met betrekking tot:

- 30 kanker bij de mens (exclusief het vaststellen van potentiële carcinogenen)
- 31 hart- en vaatziekten bij de mens
- 32 geestesziekten of ziekten van het zenuwstelsel bij de mens
- 33 andere ziekten bij de mens
- 34 andere lichamelijke kenmerken bij de mens
- 35 het gedrag van dieren
- 36 ziekten bij dieren
- 37 een andere wetenschappelijke vraag
-

C Betekenis van codes voor vragen en voorwaarden

Wettelijke bevoegdheden en regelgeving:	
1	Verantwoordelijk onderzoeker
2	Andere regelgeving
3	Bevoegdheid/deskundigheid
4	Toezicht tijdens experiment
Doel, belang, (externe) wetenschappelijke beoordeling	
7	Doel onderzoek/vraagstelling
8	Belang onderzoek: wetenschappelijk en/of maatschappelijk
9	Wetenschappelijke beoordeling
10	Ethische afweging
11	Translationele aspecten
Het experiment	
14	Proefopzet
15	Biotechnische handelingen
16	Anesthesie/analgesie
17	Euthanasie
18	Humane eindpunten
19	Eerst pilot uitvoeren
20	Looptijd
21	Fasering
3 V's	
24	Vermindering (biostatistische onderbouwing aantal dieren)
25	Verfijning
26	Vervanging
Gegevens proefdieren	
27	Diersoort
28	Herkomst dieren
29	(Schatting) omvang fokoverschotten
30	Bestemming overtollige dieren/hergebruik
Ongerief	
33	Inschatting ongerief
34	Aangetast fenotype
Diversen	
37	(Tussentijdse) rapportage
38	Huisvesting
39	Editorials
40	Voorwaarden